

Behandling med radioaktivt jod

Jod optages i skjoldbruskkirtlen. Radioaktivt jod hæmmer cellerne i kirtlen, således at hormonproduktionen nedsættes, og kirtlens størrelse mindskes. Dette kan være nødvendigt, hvis kirtlen producerer for meget hormon (højt stofskifte), eller hvis kirtlen er for stor (struma).

Behandling med radioaktivt jod kaldes også "radiojod-behandling" og er et forløb, der strækker sig over måneder, behandling og kontrol. Du får derfor en række tidspunkter for behandling, så du kender programmet og kan planlægge efter det.

Undervejs i behandlingen (Trin 2) skal du desuden træffe særlige forholdsregler, da den radioaktive behandling begrænser, hvordan du må omgås andre mennesker i perioden.

SÅDAN FORBEREDER DU DIG

Hold eventuelt pause med medicin

Hvis du får medicin for højt stofskifte, vil din ambulatorielæge give dig besked om, og i givet fald fra hvornår, du skal holde pause med stofskiftetabletterne.

Undgå naturmedicin og vitaminpiller med jod

Det er vigtigt, at du ikke tager vitaminpiller med jod og naturmedicin i ugerne op til behandlingen.

Undgå graviditet

Som kvinde må du under ingen omstændigheder være gravid på behandlingstidspunktet. Der udføres graviditetstest, hvis du er i tvivl, om du kan være gravid. Du må ikke blive gravid, og som mand må du ikke gøre en kvinde gravid, de følgende 4 måneder efter behandlingen.

SÅDAN FORLØBER BEHANDLINGEN

Forløbet ved radiojodbehandling kan du se i tabellen her. For eksakte datoer henvises til den "lyserøde seddel".

Trin 1	
Mandag, 1. uge	Jodoptagelsesmåling på Endokrinologisk Ambulatorium
Tirsdag, 1. uge	Jodoptagelsesmåling på Endokrinologisk Ambulatorium
Trin 2	
Torsdag, 2. uge	Radiojodbehandling på Nuklearmedicinsk Afdeling
Trin 3	
1 uge før telefon kontrol	Blodprøve hos egen læge eller på sygehuset
4-6 uger efter Trin 2	Telefonisk kontrol (lægen ringer i løbet af dagen).
Blodprøver	Blodprøver efter 1, 2, 4, 8 og 12 mdr. (oversigt udleveres af bioanalytiker)
Afsluttende kontrol	Fremmøde i Endokrinologisk Ambulatorium

Fortsættes....

TRIN 1: JODOPTAGELSESMÅLINGEN

Jodoptagelsesmålingen skal bruges til at vurdere, hvilken behandlingsdosis du skal have under Trin 2.

Mandag, 1. uge

Ved jodoptagelsesmålingen undersøger vi skjoldbruskkirtlens evne til at optage jod. Det foregår ved, at du får en lille mængde radioaktivt mærket jod i en kapsel, som du skal sluge. Kapslen er på størrelse med en almindelig smertestillende tablet. Desuden skal du have taget en blodprøve og en urinprøve. Det tager cirka 20 minutter.

Tirsdag, 1. uge

Tirsdag morgen skal du have foretaget optagelsesmålingen. Det tager cirka 5 minutter, og du kan tage hjem igen bagefter.

Du behøver ikke tage forholdsregler

Mængden af radioaktivt jod, du har fået i kapslen, er meget lille. Der er derfor ingen begrænsninger i forhold til, hvordan du skal omgås andre på disse dage.

TRIN 2: RADIOJODBEHANDLINGEN

Selve behandlingen foregår på Nuklearmedicinsk Afdeling. Du får en kapsel, du skal sluge, med nøjagtig den mængde radioaktivt jod, der skal til for at behandle dig. Inden du får udleveret kapslen tilbydes du at få gentaget informationen om behandling og forholdsregler i relation til denne. Informationen sker almindeligvis i grupper med flere patienter, der skal have samme behandling. Efterfølgende sker kapseludleveringen af en læge i enerum, hvor der er mulighed for at stille eventuelle spørgsmål.

FORHOLDSREGLER VED TRIN 2

Det meste af stråleeffekten er på skjoldbruskkirtlen, men der sker lidt stråling på omgivelserne, og den radioaktive jod udskilles via urinen. Mængden af stråling til omgivelserne vil afhænge af den dosis radioaktivt jod, du har fået.

Du skal derfor tage særlige forholdsregler i nogle dage (afhængig af den dosis, du får, typisk 2-3 dage, men kan være op til 6 dage) efter hver behandling. Forholdsreglerne omhandler nedenstående:

Generelt - hold afstand

- Hold så vidt muligt mindst 1-2 meters afstand til andre personer.
- Undgå tæt kontakt med spædbørn (0-2 år): Disse bør passes af andre i restriktionsperioden, hvis muligt.
- Børn 3-15 år: Du skal generelt holde 1-2 meters afstand. Du kan dog have nærkontakt med egne børn i op til 30 min. per dag. Børn skal sove i andet værelse end patienten.
- Kontakten til gravide skal undgås mest muligt, mindst 2 meters afstand.
- Hvis ægtefælle/samlever er under 60 år, anbefales det at sengene står med 2 meters afstand, og direkte fysisk kontakt bør begrænses til ½ time om dagen. For partnere over 60 år gælder ingen restriktioner.
- Du må ikke blive gravid eller gøre en kvinde gravid de følgende 4 måneder.
Du skal stoppe med amning og må ikke genoptage den.

Toiletforhold

- Du kan benytte samme toilet som andre mennesker. Vandladning bør/skal foregå siddende for både mænd og kvinder. Vandsparetoiletter: Brug det store skyl. Vask hænder med vand og sæbe efter alle toiletbesøg.
- Vasketøj, hvorpå der kan være urin, kan vaskes sammen med andet vasketøj. Undgå en ophobning på badeværelse, du deler med andre.
- Bind og lignende må gerne smides væk med almindeligt affald, men undgå en ophobning på badeværelse, du deler med andre.

Praktiske forhold i hjemmet

- Jod udskilles med urin, sved og spyt. Brug derfor separat håndklæde og vask svedigt tøj og sengetøj.
- Eventuel jodforurening kan fjernes med almindelig (op)vask. Det er ikke nødvendigt at vaske tingene for sig selv.
- Ved almindelig hygiejne kan patienten lave mad som vanligt. Dog frarådes bagning, hvor dejen æltes med hænderne.

Arbejde og det offentlige rum

- Undgå så vidt muligt at gå i biografen, til koncerter og lignende, hvor du i mere end 1 time er tæt på andre mennesker.
- Det er tilladt at køre med offentlige transportmidler samt taxa i op til en time.
- Hvis du bliver indlagt på et hospital i den periode, hvor forholdsreglerne gælder, skal du informere sygeplejerskerne/lægerne om din nylige radiojodbehandling.
- De fleste patienter kan fortsat passe deres arbejde. Hvis du arbejder med tæt kontakt til børn eller gravide (vuggestue, børnehave, på børneafdeling eller lignende), skal du sygemeldes.

Hvis ikke ovenstående forhold kan overholdes må du sygemelde dig fra dit arbejde. Hvis du arbejder med levnedsmidler kan sygemelding være nødvendig (vurderes individuelt).

De præcise instrukser er individuelle, og du får dem i forbindelse med behandlingen i Nuklearmedicinsk Afdeling.

Lufthavnes sikkerhedskontrol er meget følsom for radioaktivitet. Derfor vil du få et "certifikat" på din behandling, som du bør medbringe, hvis du skal rejse med fly op til 4 måneder efter behandlingen.

TRIN 3: SÅDAN FORLØBER KONTROLLEN

Virksomheden indtræder gradvist i løbet af nogle måneder. Du skal regelmæssigt have taget blodprøver til

kontrol af stofskiftet. Efterfølgende til kontrol foregår i regi af Endokrinologisk Ambulatorium.

BIVIRKNINGER

Der er sjældent bivirkninger til behandlingen, men følgende bivirkning kan opstå:

- For lavt stofskifte: Nogle udvikler for lavt stofskifte. Det sker oftest inden for det første år efter behandlingen, men kan indtræde senere. Derfor kontrollerer vi dit stofskifte efter radiojodbehandlingen. Lavt stofskifte behandles effektivt med stofskiftehormon i tabletforn.
- Let ømhed på halsen optræder hos enkelte patienter og forsvinder i løbet af et par uger.
- Symptomer fra mave-tarm-systemet (tør mund, kvalme)
- Gener fra øjnene optræder meget sjældent. Det drejer sig om kløe, hævelse, tåreflod, smerter.
- Opblussen af højt stofskifte ses hos enkelte patienter og behandles med medicin eller fornyet radiojodbehandling.

Hvis du får betydelig gener, der tyder på øget stofskifte, såsom hjertebanken, sveden, rystelser eller diarré, eller øjensymptomer, skal du kontakte Endokrinologisk Ambulatorium.

KONTAKT OG MERE VIDEN

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte os. Vil du vide mere om radiojodbehandling, kan du eventuelt læse mere på patienthåndbogen.dk. Søg på: 'struma, skjoldbruskkirtel eller radiojod'.

Kontakt

Endokrinologisk Ambulatorium

Tlf. 97 66 36 00

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 10.00 – 12.00

Nuklearmedicinsk Afdeling

Tlf. 97 66 55 00

Vi træffes bedst:

Mandag – fredag 7.30 – 15.00